

دار الفنون

حقوق فائز علی بن محمد بن عبد

مفروق ، اقتصادیات

ایکی آبرہہ بر نشر اولونور

مندوجات

قسم مفروقی :

بی تورکیہ حقوق مدنیہ سی تدقیاتنه مدخل [مؤلفی ساوزه رهال] مترجمی صدیق سامی ، دانش سعید
 قوه مؤسسہ نظریہ سی احمد رشید
 تورک - رومن محکمہ سندہ کی حادثہ جدیدہ

قوه مؤسسه نظريه سی

مدخل

حقوق اساسيه حقوق عامه نك برآنا شعبه سی در ، كه دولت ك شكلنی ، اعضای عالیه سی وبونلرك افراد ایله مناسباتلرنده صلاحیتلرنك سعه سی تعیین ایدر .

حقوق اساسيه بر هیئت اجتماعیه ده قوه حاكمه نك مكانی ، دولت ك شكلنی وبوهیئت اجتماعیه ده حاكمیت عامه دن نشئت ایدر قوایی ، یعنی قوه مؤسسه ایله قوای مؤسسه (P. constitués) بی تعیین ایله ر .

بر مملتك قواعد حقوق اساسيه سی ، یعنی تشکیلات بنیویه سنده مابه العمل اولان ، قاعده لر یا عادات له ، یاخود قانوننامه لرله موضوع بولونور . حقوق اساسيه بویکی خال دن اولکینده ، تعاملی ؛ ایکنجیده ، مکتوب در .

بر مملكتك حقوق اساسيه سی نه صرف عادتلردن ، نه ده صرف مکتوب قانونلردن مرکب اولاییلیر . حقوق اساسيه سی تعاملی حقوق اساسيه به مثال کوستریله ن انکلتزه بیله متون قانونیه دن خالی بر مملكت دکل در . حقوق اساسيه سی متون قانونیه تشکیل ایدر مملكتلردن مثلاً فرانسه نك الیوم موقع مرعیتده بولونان اساسی قانونلرنده حقوق عامه نك بر طاقیم قواعد اصلیه سی مذکور دکل در . انکلتزه نك حقوق اساسيه سی قاعده لرندن عادات ، سوابق وامثال تاریخیه ایله مقرر اولانلر بو حقوقك مصدرلری آراسنده کیمتجه غالب اولدینی ایچین در ، كه انکلتزه غیر مکتوب قانون اساسی مملكتی صایلیور . - فرانسه ایسه دفعه " موضوع ومکتوب قانونلره تعضو ایتش بر دولت اولدینی ، اونك منابع حقوق اساسيه سنده قوانین مکتوبه غالب بولوندینی ایچین ، مکتوب قانون اساسی مملكتلردن عد اولونور .

دولتلك شو اعتبارله تمیز وایکی مقوله به تفریق بالنسبه یقین بر زماندن برو واقع در . ذاتاً حقوق اساسيه نك علم حقوق شعبه لر آره سنده تحیز و تمیزی ، حقوق عامه حیطة سنده

اونك اجزاي مركبه سندن بر جزء حيثيتنده متشكل اولارق ظهورى ۱۸ نجى عصر ك
اواخرنده واقع اولمش در . وقتا كه « شامى آمريكا دول متحدهسى » قانون اساسيسى
يايىلدى وفرانسه ده « بويوك اختلال » اوروپا هيات اجتماعيه سنك صور مرتبه سنى زيرو زير
ايتدى ، يكي دولترك يكي اساسلر اوزه رنده تركيب وتشكيلنه باشلاندى . انقلابيون
بو اساسلرك تعييتنده كاه عقل مستقيمندن ، كاه انكليزلك تاريخى وتجربى مؤسسائندن
ملهم اولديلر . او زمانلره قدر اوروپا مملكتلرينك حقوق اساسيه لرى غالباً عادتله
معيندى .

مكتوب قانون اساسيلرك التزام وترويج اولونمى ۱۸ نجى عصر حكما سنك اورته يه
قويده قلى مطالعه لرك محصولى در . برملك سياسى بنه سنى تركيب ايدن قاعده لرك بر قانوننامه
اصلنده جمع وتنسيق اولونمى استلزام ايدنلرك رايلى اوج ملاحظه دن منتجى :
اولا ، مكتوب قانونك عاده فائيقى ؛ شووجه ايله كه چوق دفعه بر عادت لايقيه معين ،
داعى شبهه اولمقلق شائبه سندن خالى ، سهل الاثبات اولمدينى حالده ، بر قانوننامه يه درج
ايديله قواعده بو محذورلردن سالم ، يعنى ، ضبط كلى ايله مضبوط ، معين ومثبت در .
انكليز قواعده اساسيه سنك اغلييتله منشألى عاداتن عبارت كن ، مضبوطيت ومقصده
كفايتلى انكليز قومنك بعض خصائصندن منبعث بر كيفيت شاذه در ؛ يوقسه ، آمريقاليلرك
ديكلرى كچى ، نه وقت برملك افرادندن هربرى قانوننامه اساسى يي جينه قويه بيليرسه
آنچق او وقت او ملك بر قانون اساسيسى واردر ، دنيله بيلير . — ثانياً ، برى كلديكنده
تفصيل ايدم جكم وجه ايله ، حاكميت مليه دن مجدداً صادر اولان بر قانون اساسيه مقاوله
اجتماعيه نك تجديدى نظريه باقورلردى . « حقوق طبيعيه مذهبي » نده ژان ژاق روسونك
استخراج وبيان ايلدىكى نظريه يه كوره ، هر متعضى جمعيت ايله بر حالت طبيعيه تقدم
ايتمش در ، كه اونده افراد بشر روابط متقابله دن آزاده ، هر كونا سلطه فائقه دن وارسته ،
استقلال تام ايله مستقل ايديلر . بالاخره ، انسانلر ، صريح ويا ضمنى ، بر مقاوله اجتماعيه ،
ايله جمعيتى تشكيل ايتديلر . هر فرد خالق ، طبعاً حائز اولدينى حاكميت كليده دن بر جزئى
سلطه عامه نامنه ترك ايتدى . بو « مقاوله اجتماعيه » يي تجديد مطلوب اولونجه ، اونك
شرطلر يي رسماً وتماماً يازمق لازم كاي ، تا كه بو مقاوله ده هربرى شخصاً ، منفرداً عاقد
صفتنى حائز اولان اعضاي جمعيت اولرى بيلسين . — ثالثاً ، بو منوال اوزه مکتوب
اولان قانون اساسيلر موضح ومنظم اولملايه ، هيات اجتماعيه ده اعلا بر تهذيب سياسى

واسطه‌لری اولورلر ، بو سایده وطنداشلر آره‌سنده کندی حقلرینه متعلق بیلکی وسوکی شیوع بولور .

شو ملاحظه‌لرک - صحیحی مردود اولان - ایکنجی‌سندن قطع نظر ، دیکرلری ، خصوصاً برنجیسی ، مقبول اولغله ، مکتوب قانون اساسیلره آرتق برشاهراه آچیلمشدر .

قوانین اساسیه مکتوبه نظریه جدیده‌سنجه ، قانون اساسیلر قوانین عادی‌دن فرقلی وایکی اعتبارله اونلره فائقدر : اولاً طبیعت ذاتیه‌لری ؛ ثانیاً ، متضمن اولدقلری وجوبک قوتی اوته کیلری بریکیلردن تفریق ایدر .

بو تفریق ۱۷ نجی و ۱۸ نجی عصرلرده یتیشه‌ن و « حقوق طبیعی و حقوق بین‌الملل مذهبی » نه منسوب اولان مؤلفلرک اثری در .

اساسی قانونلرک عادیلردن تمیزینی ایجاب ایدن نظریه‌ی لایقيله آکلامتلق ایچین قرون سابقه ارجاع نظر ایتک لازمدر .

برهیت اجتماعی‌ده قوه سیاسی‌نک حقیقی صاحبی تعیین خصوصنده انسانلر یقین زمانلره قدر غلط‌نظره دوچار اولوب قالمشدر . مصرلیلر فرعونلرینی تألیه ایدرلردی ؛ یخی اسرائیل نظرنده نبیلر اللهک بریوزنده وکیللری ایدیلر ؛ رومالیلرده حکمدارلرینه بو نظره باقارلر ، حتی اونلرده طبیعت الهیه بيله تصور ایلرلردی . بر قومه ریاست موقعنده بولونان بر شخصک حق حکومتی جناب حقه نسبت ایتمکدن عبارت اولان « حق الهی » زعمی شو صورته پیدا اولوب ، کیت کیده بر نظریه علمیه شکله التباس ایتدی . خریستیانلق قاتولیک جامعه‌سندن عبارت اولدینی مدتیجه عالم عیسویت‌ده ، دنیوی و سیاسی ایشلرده بيله ، پاپایی عیسایانک وبالتیجه اللهک قائم مقامی کیی کوروردی و پاپالر بوتلقیدن بالاستفاده قراللرک حکومتلری فوقنده برسلطنت حق استعمال ایدرلر ، اونلری تحت حکمکرنده طوتارلر ایدی . پاپالغک بو حاکمیت علیاسفی اولان آلمان حکمدارلرله اختلافاتی ، صوکره پروتستانلق موقع اعتباردن دوشوردی ، اما « حق الهی » اورته‌دن قالمقادی ، حکمدارلره کچدی : پاپانک تسلطی دفع ایتک ایستیه‌ن و بویولده حکمدارلره مظاهرت ایدن بعض اصحاب فکر وقلم بر « نظریه مقابله » چیقاروب ، « حق الهی » نی « سلطه قرالیه » ده‌ده مصور کوستردیلر ؛ نیته کیم « دانتیه » De. Monarchia آدلی کتایبنده ایمپراطور ویاقرالک ده طبق پاپا کی اللهدن

صادر و کنديسته مفوض حق استناداً حکومت ایدره اولديغی ایلری سوردی . ۱۸ نجی عصره قدر کلن تالقیه کوره ، ملت بویوک بر عائله در و اونک رئیس جناب حق طرفدن معین بولونان قرال در . قرالک وظیفه سی بوعائله افرادی پدران اداره ایتمکدر ؛ ملتک وظیفه سی ده بر بابایه اولادی ناصیل اطاعت ایدره سی اوله جه مطاوعت ایلمکدر . اکر قرال کوتو بر آدمسه ، جبارسه ، ظالمسه اونک قتالنی ، جبروتی ، ظلمی ریاستنده بولوندی ملتک سوء طالعی آتاریدر ؛ بناءً علیه ، اولاد بابایه عاصی اولامیه جنی کیبی ، ملت ده قرالک ولایتیه قارشی اصلاً قیام ایدره من . قرال آنجق الله عندنده مسئولدر ؛ اونک ایچین ، ملت الله توکل واوندن استمداد ایتملی ، کنديسته یاییلان کوتولکلرک انتقامنی اوکا بر اقالی در . ۱۴ نجی لونی نک سراینده باش باباس اولان پسرپوس «وسونه» دیوردی که: قرال اللهک یر یوزنده اوامر و نواهیسی جریان ایتمکرمکه مأمور وکیللریدر . بر قرالک تختی بر تخت بشری دکل ، تخت الهی در . قرالک نفسی مقدسدر ؛ بناءً علیه ، اوکا تعدی بر فعل تدیسدر . ۱۵ نجی لونی ۱۷۷۰ کانون اولنده اصدار ایتمدیکی فرمانده: بزناجزی اللهدن آلمشدر ؛ قانون یایمق حق یالکیز بزه عائددر ، بوحقده باشقه هیچ کیمه نک علاقیمی و شرکتی یوقدر ، دیوردی .

قائولکلرک بویولده ایلری سوردکلری دعوايه پروستانلر شو صورتیه مقابله ایتمیلر: حواریوندن بطرسک قولنه کوره ، مادام که علی الاطلاق سلطه نک مصدري الله در ، بوسلحه آنجق ملنلر واسطه سیله جریان ایدره . «متا» (ماتیو) نک نقلنه کوره ، انجیلده شو عبارلر مسطوردر: «عیسی... طائفه لک حکمدارلری اونلرک اوزرینه تسلط ایدوب ، بویوکلری اونلرک اوزرینه اجرای حکومت ایتمکلرینی بیلیرسکیز ؛ اما ، بینکیزده بویله اولماسین ؛ آنجق آره کزده بویوک اولمق ایسته ن خدمتکار کز اولسون و بینکیزده برنجی اولمق ایسته ن قولکیز اولسون . » بناءً علیه ، پروستان علمایه کوره ، سلطه نک موردی ملت در . لکن ، ملت ، قرال ایله آره لرنده وقوع بولان مقاوله یه مبنی ، بوسلطنه نک استعمالنی بعض شرائط آلنده قراله بر اققشدر . اکر قرال بوشرطلری نقض ایدره جک اولورسه مقارله بوزولور ، سلطه قرالیه حقوقی استنادکاهدن محروم قالیر ، بر تقدیرده قرال ملته متسلط بر جبار اولمش اولور و بویله اولونجه ملتک اوکا اطاعته مجبورتی قالمیوب ، بالعکس ملت اوکا مقاومت واونی باشندن دفع ایدره بیلیر . حتی ملتک تخلیص نفس بولنده واونی قتل ایتمی بیله مشروعدر .

حکمدار ایله ملت آرده‌سندہ مقالہ فکری و حقوق طبیعیہ و حقوق بین‌الملل مذہبی (Ecole du droit de la nature et des gens) مؤسسہ رینک محصول تصور لری در. فلمنکی
 ضروریوس (Grotius) ک ۱۶۲۵ ده نشر ایتدیکی De jure belli et pacis (حقوق حرب و حقوق صلح) آدی اترندن، ساقسونیالی بوفه ندورف Puffendorf ک ۱۶۷۳ ده چیقان
 De jure naturae et gentium (حقوق طبیعیہ و حقوق بین‌الملل) عنوانی کتابندن،
 اسویجرملی واتهل (Vattel) ک ۱۷۸۵ ده منتشر Droit des gens ou principes de la loi naturelle
 (حقوق بین‌الملل یا خود قانون طبیعی نک مبادیسی) نامندہ کی تالیفندن استخراج اولوندینی
 وجه ایله، حقوق طبیعیہ مذہبی نک اربابی ایکی نظریہ قبول ایتشلردر: ۱) حال طبیعی
 نظریہ‌سی؛ ۲) مقالہ اجتماعیہ نظریہ‌سی (Etat de nature-Contrat social) ژان ژاق
 روسو - Lettres écrites de la montagne (طاغدن یازیلش مکتوبلر) [۱۷۶۴]
 و contrat social (مقالہ اجتماعیہ) [۱۷۶۲] آدی کتابلرندہ برر نظریہ علمیہ حالہ
 ارجاع ایتش وروصونک فکری لری فرانسه انقلاب کیرخی یاپانلرک وضع ایتدکاری مبادی
 حقوقیہ و احکام قانونیہ صرہ‌سنہ برر دستور هیئتندہ کچمش اولدیغندن، حال طبیعی و مقالہ
 اجتماعیہ قضیہ لری و بونلردن استخراج اولونان نتایجی وروصونک اثرلرندہ داهایی کورورز.
 وروصونک فکرنجه انسانلرمدنی جماعتلر حالہ کچمہ دن اول بر حال طبیعیہ بولونیورلردی
 و کیمسه‌نک تحت حکومتندہ اولمہ رق، هربری استقلالیت و حریت مطلقہ ایله مستقل
 و سربست ایدی. جماعت تشکیل ایتکله بو حال طبیعی بالمقالہ نہایت بولدی. «مقالہ
 اجتماعیہ» حکمنجه، انسانلر حریت مطلقہ لرندن بر طاقیمنی احداث ایتدکاری سلطه
 سیاسیہ ترک ایتدیلر. شو حالده سلطه سیاسیہ نک فی‌الاصل صاحبی مقالہ اجتماعیہ
 یاپانلرک هیئت مجموعہ‌سی در؛ مقالہ اجتماعیہ کندیلکنندن بر ارادہ عمومیه (Volonté générale)
 بر «انا مشترک» تولید ایتشدر، که حاکمیت اوندہ متمثل در. بناء علیہ، حاکمیتک
 صاحبی، افرادینک ارادہ لرندن و شعورلرندن متمیز بر ارادہ‌نی و بر شعوری حائز بر هیئت
 مجموعہ در، بر موجود کلی در. دیگر جهندن، حاکمیت «ارادہ عمومیه» دیمک اولدیغنه،
 ارادہ ایسه، اورته دن قالماق شرطیله، قابل فراغ اولدیغنه مبنی، حاکمیتک صاحبی اولان
 موجود کانی حاکمیتی اصلاً فراغ ایدہ مز. بویله‌جه، حاکمیتک ممنوع الفراغ اولدینی فکری
 اورته به قونولش اولویور. - بناء علیہ، اگر ملت حق حاکمیتی بالذات استعمال ایتیمه چک
 اولور ایسه، بوحقک بالوکاله استعمالی، ملت مراد ایتدکجه، واقع اولابیلیر؛ ملت هرته

وقت دیله رسه بو وکالتی اورته دن قالدیره بیلیر . بو خصوصده کی وکیل ، ملتک علی العاده بر مأموری در . ملت نه زمان ایسترسه اونی عزل ایتمکده حریت کامله ایله حر در . برده بو مأمور حاکمیتی آنجق ملت نامنه اجرا ایدر . اونک قوی « اراده عمومی » نک تعبیر و بیانندن باشقه برشی دکل در واولاماز .

« حقوق طبیعی و حقوق بین الملل مذهبی » منتسبلی *Lois constitutionnelles* رینه علی الا کثر *Lois fondamentales* اسمنی قوللانیلیرلر ، *Constitution* تعبیری نادر استعمال ایدر لر ایدی . اونلره کوره ، بو قانونلر حاکمیت ملیه نک اثر فعل ابتدائی سی در ؛ سائر افعال حاکمیتک جمله سی او فعلک عواقب و نتایجندن عبارت در . قوای مؤسسه (*P. constitués*) نک منشأ او فعل در . دکل یالکیز قوه اجرائیه ، وقوه عدلیه ، قوه تشریعیه دخی اوندن نشئت ایتمش ، اونلکه مؤسس اونش ، صلاحیتلری اوندن استخراج ایش در . بو تمهیداتدن شونتیجه چیقوردی : قانون اساسیلر عادی قانونلره مقدم و فائق در ؛ علی العاده مؤسس بولونان بر قوه تشریعیه بونلره طوقونما مقله مکلف در ؛ بو قوت اساس قانونلری علی العاده فسخ و یا تعدیل امرنده قاصردر ، آنجق ینه او قانونلرک تعیین ایتدکاری احوال و شرائط ، اصول و اشکال دائره سنده بو خصوصجه صلاحیت دار اولابیلیر . واتهل دیوردی که : « ملت قوه تشریعیه یی حکمداره و یا بر مجلسه ، یا خود علی الاشتراک حکمدارله مجلسه ، تودیع ایدر بیلیر ؛ بناء علیه ، حکمدار و یا مجلس ، یا خود حکمدار و مجلس ، یکی قانونلر یایمق واسکیلری قالدیرمق حقنی اکتساب ایتمش اولور لر . شو قدر که بونلرک صلاحیتلرینک قوانین اساسیه شامل اولوب اولمیدی ، بونلرک قانون اساسی دواقی ده کیشدیروب ده کیشدیرمه جکلری محل سؤال در . وضع ایتمش اولدیغمز مبادییه کوره ، بو واضع قانونلرک صلاحیتلری او قدر اوزاغه کیتمز ؛ قانون اساسیلر اونلرجه مقدس ، هتک اولونمقلقدن مصون اولمالی در ، مگر که بو قانونلری بيله تبدیل ایتک صلاحیتی ملت اونلره صراحت قطعیه ایله تفویض ایتمش بولونه ؛ زیرا دولتک اساسی قانونی ثابت اولمالی در ؛ مادام که ملت بو قانونی اولاً وضع و تقریر ایتمش ، بعده قوه تشریعیه یی بعض اشخاصه تودیع ایتمش در ؛ قوانین اساسیه بو شخصلرک وکالتلری حدودندن خارج طوتولمش ، صلاحیتلرندن استثناء قلینمش در . الحاصل ، بو شارعلر صلاحیتلری قانون اساسیدن تاقی ایتمشلر در ، سلطه لرینک تمنای ییقمسزین بو قانونی نصل تبدیل ایدر بیلیرلر ؟ »

شو مطالعه یه کوره ، قانون اساسیلر عادتاً ممنوع التغیر اولوبور . لکن ، مدرس نه سمنک

دیدیکی کی، بو غیرقابلیت تغیر مطلق اولاماز، زیرا حاکمیت ملیه ملئک قانون اساسی دله دیکه تبدیل ایتسی بضرورت متضمن در. بونلری لایتغیر قیلمق تاریخک قانونلرینه و ترقینک مقاومتسوز قوه دافعه سنه عصیان اولور. بناء علیه؛ قانون اساسیلر تعدیل و عندالحاجه تبدیل اولونه بیلیملی در. فقط، شارع اولانلر دو قونه ماز اولدیغنه کوره نصل ده کیشدیر یله بیلجک ۱۸ نجی عصر نظریه جیلری بو خصوصده متفق دکلدیله. اثرلرندن اوچ مختلف رأی استخراج اولونور:

۱ — اساسی قانونلرک تعدیلی بوتون وطنداشلرک بالانفاق رضالرینه متوقف در. بورأی مکتوب قانون اساسینک مقاوله اجتماعیه تمثیلک منطقاً نتیجه ضروریه سی اولوب، بوقیلدن قانونلرک صورت مطلقده ممنوع التغیر قیلمسنه مؤدی در، زیرا بو خصوصده مطلوب اولان اتفاق ممنوع التحصیل در. بناء علیه، و انهل اساساً بورأیده اولمقله برابر اونی تعدیله مجبور اولمش در، شویله که: بو خصوصده قرار جاره سز اکثریتک قراری اولاجغنه کوره، اقلیت مخالفه میثاق اساسی آرئق محترم طو توملیان بر هیئت اجتماعیه دن افتراق ایلکده حقلی در، دیمش در. بوده مقاوله اجتماعیه نظریه سنک بر صورت تطبیقیه سی در.

۲ — Sieyès ک اعتقادنجی، اساسی قانونلر قوای مؤسسه (P. constitués) نی تقید ایدر، فقط ملت اولنرله مقید دکل در، زیرا اولنر ملئدن صادر در. ملت هر نه وقت دیله سه اولنری حریت کامله ایله ده کیشدیره بیلیر، حتی بو خصوصده هیچ برشکله تبعیت ایتز. بر ملت صور واشکال ایله تقید ایتز. اولنک اراده سی بوتون قانونلر فوقده بر قانون در. بواراده هر هانکی صورتله اولورسه اولسون ظاهر اولدیغنده حقوق موضوعه تماماً مرعیتدن قالیر. بو رأی نه عقله اویار، نه ده حکومتلرده مطلوب اولان موازنه ک ایجاباته توافق ایدر. سیئه یه س ک فکرنی قبول ایدجک بر هیئت اجتماعیه اختلالی بر مؤسسه دائمیه حاله صوقش اولور. بونی یا بمقدنسه قوه تشریعیه یی هر خصوصده سربست بر ائق خیرلی اولور.

۳ — بر قانون اساسی نی آنجق عینی قانونک تعیین ایتش اولدینی سلطه یه او قانون ایله معین اصول دائره سنده تعدیل ایده بیلیر. بوقاعده کلیه یی ژان ژاق روسو وضع ایتش در: بوصورتله ملئک بنیه سیاسی صاعلاملاشدیریلیر و بواسکیلات بنیویه عاند اولان قانونلر علی قدر الامکان منقوضیتدن مصون اولور. بر هیئت اجتماعیه ک نفسنه ترتیب ایتدیک قانونلری نسخ ایدمه سی اولنک طبیعتنه مخالف در. فقط بو قانونلری وضع ایدرکن

تابع اولدینی مراسمه اتباع ایلدیرک قالدیرمی نه اونک طبیعتنه، نه ده عقله مخالف دکل در .
ایشته ، هیئت اجتماعیه نک استقبال ایچین نفسنه تحمیل ایلدیکی قید بوندن عبارت در .
(« لهستان حکومتنه دائر ملاحظات ») (روصونک بویله جه قیاس عقلی ایله قویدینی قاعده
کیلدره، که مقبول اولمش ، و آمریکا ایله فرانسه نک قانون اساسیلرینه کچمش در .
قانون اساسیلر اصول تعدیل نقطه نظرندن تمیز ایدلمرینه کوره، برطاقیمنه Souples،
دیگر طاقیمنه Rigides صفی ویرلش در . قانون اساسیلرک عادی قانونلرله فسخ و تعدیل
اولونه میوب، کلی و یا جزئی تبدیللری اصول مخصوصیه تابع اولق مبدئی انکلترده متخذ
دکل در . انکلیز پارلامنتوسی نفسنه بر قدرت مطلقه تخصیص ایتمش در ، اوله که قانون
اساسی بی اک عادی بر قانون کیی تقلیب ایدمیلیر؛ نیته کیم ، مقام سلطنتده اصول وراثتی
علی العاده بر قانون وضع ایدم رجسه تغییر ایلشدی . قوه مؤسسه (P. constituant) انکلترده
مجهول در . قوای مؤسسه (P. constitués) ، یعنی ایکی مجلس تشریعی ایله قوه اجراییه
ملکته قوانین اساسیه سی دیله دکلری وجه ایله تعدیل ایدر لر . بو نهجه کوره قانون
اساسیلر سهل تعدیل اولق علاقسیله اونلره Souples ، قابل انحنا ، قانونلر ده نیلیر . -
بالعکس ، دیگر ملکتلرده قانون اساسیلرک تعدیلی قوه مؤسسه نک موقع فعالیتده تشکله
بوووده مراسم قانونیه فوق العاده محتاج در . بو نهجه کوره قانون اساسیلر صعب التعدیل اولق
علاقسیله اونلره Rigides ، غیر قابل انحنا ، قانونلر ده نیلیر .

فقط بر قانون اساسی نک Souple ویا Rigide اولوب اولدینی بعضاً آکلاسیلماز: صورت
ظاهره مغفل اولایلیر . مثلاً فرانسه نک ۱۸۱۴ تاریخی Charte نده تعدیل دایر هیچ
بر حکم یوقدی . بناء علیه ، ۱۸۳۰ تموزی اختلاانده قرالینک اساسی قانونلرینی تعدیل ایتک
مطلوب اولونجه ، تردد حاصل اولدی . بعضلری ، از جمله « آمریقادده موقراسی » ادلی
اثر نفیسک مؤلفی اولان طوقویل (Tocqueville) ، « شارط » ک مطلق بر غیر قابلیت انحنا
ایله متصف ، بناء علیه تمامیه غیر قابل تغیر اولدینی ادعا ایتدیلر . دیگر بعض دوات
ایسه ، تعدیل متعلق احکام صریحه نک فقدانندن بالاستدلال ، « شارط » ک حد ذاتنده قابل
انحنا بر قانون اساسی اولدینی؛ بناء علیه ، انکلترده اولدینی کیی، قوای مؤسسه واسطه سیله
قابل تعدیل بولوندینی تأمین ایتدیلر . و بو ذاتلرک رایلری مقبول اوله رق ، مبعوثان
واعیان مجلسلری ، قوه اجراییه ایله ، بالاشتراك تعدیلی یاپدیلر .

قوة مؤسسه ایله قوة تشریعیه نك تمیزنده کی فائده لره و محدود لرله کلنجه ، ینه مدرس نه سه نك دیدیکی کبی ، مؤسس قوتی تشریعی قوتدن تمیز ایدنه نلرکده ، ایتمینلرکده تصورلری فوائد و محاذیردن خالی دکلدر . انکلز نهجی ، که اونده بویله ایکی قوت متمیزه یوقدر ، مملکتده هیچ بربحران ایقاع ایتمکسزین ، قانون اساسی بی تعدیله مساعددر ؛ ایکی مجلس تشریعی بی حاوی اولان مملکتلرده و ، اولی بالطریق ، مشروطی حکومتلرده ، یعنی قانونک تمامیتی حکمدارکده موافقتنه وابسته اولان یرلرده ، بواصولک مخاطره سز جریان ایتدیکی کورولمکدهدر ؛ بورالرده قوانین عادیه نك تعدیلنه مانع اولان حاللر قانون اساسیلرک مطلوب اولان استقرارلرینی تضامن ایتمکه کافی کلیور . فقط بواصولک حسن جریانی تأمین ایدنه برکیفیت مخصوصه وار ، که اصلی جالب نظراهمیت اولانده بودر : ملتده غایت قوتلی عنعنه لره مربوطیتله دهرین برحافظه کارلنک موجودیتی . بالعکس ، جوال ، سریع الانفعال ، تیز مزاج ملتلرده فرانسز وحق آمریقا اصوللری شایان ترجیح در . هله مجلس تشریعیسی نك وکنیش صلاحیتلی اولان برمملکتده بواصول داهالزوملی در .

اساساً غیرقابل انخا قانون اساسیلرک فائده لری و محدودلری بوقانونلرک سه و محتواری کنیش و یادار طوتولوب طوتولماسنه ویا صیقیجه تحدید ایدیلوب ایدلاماسنه کوره تشدد ویا تخفف ایله ر . بویکی شقندن اولکیفی التزام ایدنه نلرک رأیلری قانون اساسی نك سه سنی کنیش طوتوب ، اوکا حقوق اساسیه نك ضروری برارتباط و منطقی برلرزم ایله وابطندن ولوازمندن اولان قاعده لردن - یعنی ، دولنک شکلنی ، حکومتک شکلنی و حقوق فردیه نك ضمانتی تعین ایدنه قواعددن - باشقه ، حقوق اداره نك ، تشکیلات عدلیه نك ، حقوق جزانک ، حتی حقوق مدنیه نك بیله مبادی اصلیه سنی درج ایتک مرکزنده در . لکن ، بونجه قواعد ، که چونی فرعی در ، عاقل ، لایتغیر حاله صوقولمقله عضویت حقوقیه نك نمو و انبساطی اشکال ایدلمش اولور [۱] - ایکنجی شقک طرفدارلرنجه سرد اولونان رأیه کوره ، قانون اساسی به یالکیز دولنک سکلنه و حکومته و حقوق فردیه به دائر اولان قواعد اصلیه درج ایدیلوب ، شونلره بیله تعلق ایدن فرعی مسأللر قوانین عادیه حیظه سند بر اقلمالی در . قانون اساسی بی بر قاج ماده اصلیه ایله ترکیب و تحدید ایدنجه « غیرقابل انخا » قانونلره

[۱] فرانسه ده اوچونجی سنه انقلاب قانون اساسی سنده مثلاً Directoire . ویریلن محافظه عسکرلرک قاجی سواری ، قاجی پیاده اولاجقنه وارنجه به قدر تفصیلاته کیریشلمش در .

ممکن مرتبه یا قلاشه درملش ، مع مافیه مرکزی و حیاتی بر نوات ، شارع عادینک ال
اوزانه میه جنی بر حالدیه محفوظ طوتولش اولور [۱] .
اساساً قوه مؤسسه ایله قوه تشریعیه نک تمیزی کیفی فعلاً اهمیتدن قالمش در .
قانون اساسیلرک « قابل انخنا » و « غیر قابل انخنا » تعبیرلریله تمیزینک مابه الاستنادی
اولان استدلالک صحت منطقیه سی متوسط و معتدل طرق تعدیلیه احداثیه مختل اولمشدر .
یکی قانون اساسیلر ، یکی تعامللر بوفرقی اورته دن قالدیر مقلغه معطوف در . مثلاً ایستالیا قانون
قانون اساسیسی ، موضوع بحث ایش اولدیغم ۱۸۱۴ « شارط » ی کیی ، اصول تعدیل
دریش ایشملش بولوندیغی حالدیه ، عادی اصول تشریعیه ایله تعدیل ایدیله بیلیر کورولش
و نیته کیم بویله جه تعدیل ایدلمش در . بعض مملکتلرده قوه مؤسسه ایله قوه تشریعیه نک فرقی
همان همان کوزه چاریماز بر حالدیه در . نیته کیم ، ۱۸۵۰ قانون اساسیسی موجبجه ،
پروسیاده قانون اساسی تعدیلنک قوانین عادیه تعدیلندن فرقی معدل متنک ایکی دفعه قرائتندن
عبارتدی . یکی قانون اساسینک بو خصوصده قوبدیغی شرطده تعدیل تکلیفک اعضای مرتبه
ثلاثی طرفندن وقوعیه اعضای موجوده ثلثانجه تصدیقندن عبارتدر . - فرانسه ده
قانون اساسی تعدیلی صلاحیتی مبعوثان و اعیان مجلسلرینک برلشمسیه قونفره حالنده و
Assemblée nationale صفتنده انعقاد ایدمک هیئته تخصیص اولونمشدر . آنجق ،
Assemblée نک اجتماعی هرایکی مجلسک آری آری رأینه موقوفدر ؛ حال بوکه ، مجلسلرک
هربری مجلس عمومی به عرض اولونه حق تعدیلاتی آری آری قرارلاشدیرلر . بناء علیه ،
فرانسه ده دخی قانون اساسی نک تعدیلی بالقوه پارلامنتونک اصول عادیه سی آلتنده جریان
ایده در .

انکلیز قانون اساسیسته سهل التعدیل دییورز ؛ بونی « قابل انخنا » اولقله وصف ایدیورز ،
حتی « قابل انخنا » قانون اساسیلر آره سنده بونی بر انموزج اصلی صفتنده کوستریورز .
آمریکا قانون اساسیسی ایسه صعب التعدیل اولقله توصیف ایلدیورز و بونی ده « غیر قابل
[۱] فرانسه نک ۱۸۷۵ قانون اساسیلرنده وطنداشلر حقونندن بحث یوقدر . حقوق اداره
و تشکیلات عدلیه قوانین عادیه عطف ایدلمشدر . مجالس تشریعیه نک ترکیبی نظامنامه لره بر ایللمشدر ؛
بونظاملرک ترتیبی او مجلسلره محول در .

انحنا ، قانون اساسیله اگ موافق برنمونه اولوق اوزره کوستریورز . عجبا آمریکا قانون اساسیسی حقیقه بویله می در ؟ هر قانون اساسی دنک قوه مؤسسه خارجنده دوچار اولدینی تأثیرات مختلفه دن آمریکا قانون اساسیسی آزاده قالب ده Rigidité سنی محافظه ایتمکده می در ؟ یالکیز قوه مؤسسه دنک مداخله سی ایله ، یالکیز « Amendement » لر ، که چوغی وبالخاصه اولکیلر تغییر دکل ، علاوه ماهیتده ویوز قرق ییلدن برو اون طقوز مقدارنده در ، اونلرله می تعدیلات کورمش در ؟ خیر . آمریکا قانون اساسیسنده دخی تکامل قانوننک حکمی تفسیرات قضایه ایله ، عرف وعادته و مقتضیات سیاستله ایقاع تأثیر ایدره رک بونی تعدیل ایتمش در .

برقانون اساسی نه قدر صعب التعدیل ، نه قدر « غیر قابل انحنا » اولسه ، ینه تاریخک قانونلرندن ، تکامل قانونندن وارسته قلاماز : بو ، بر ضرورت طبیعه در ، که اوندن احتراز ممتنع در . اوضرورت حکم وتأثیرینی ایقاع ایدره طورسون ، قانون اساسی بی ممکن اولدینی قدر « ممتنع التغییر » حاله قومق ، اسباب محفوظیت ایله مجهز ومؤمن قیلمق ، سیاسی فرقه لارک بازیمجه آمالی درجه سنه دوشوره یوب پارلامنتو اوینلرینه تابع قیلماق ملتک مقتضای منفعتی در . علی الخصوص تربیه سیاسیجه مبتدی اولان ملتک منفعت حیایه لری بونده در . صاغدن صولدن کلیشی کوزهل مثالر اقتطاف واتخاذ ایله تطبیق ، تهلکلی بر حرکت در . برملتک رأس اداره سنه بالفرض دنیاک نه ماضیسنده نه ده حالنده هیچ بر مثال اولماسه ، فقط اوکیدیش اوملتک کندی احوال واحتیاجات خصوصیه سنه او یغون اولسه ، ملت اوطریقو اختیار ایتمه لی در . لزوم صحیح اولقسزین شوکا بوکا تقلید صاحب شعور برملته یاراشماز وبو حرکتک عاقبتی وخیم اولور . اساساً ملت واردر که سیاسة طوتدینی چغیر غیر قابل تقلید در ؟ چونکه تاریخ ، غنعه ، طبع ومزاج اونی سائر ملتلردن آیرمش در . ایشته ، مثلاً انکلتیره بی کندی اولادلرینک مؤسساستندن اولان حکومتلریله تقلید ایتمه مشله ، ایدمه مشلر در . ایشته انکلتیره ایله آمریکا آره سنده کی قانون اساسی فرقی ؛ ایشته - هربری برره مکتوب قانون اساسی ، مملکتی اولان - دومینونلرکده بو اعتبارله فرق لری .

سوزمک بونقطه سنده کرک اختلال ، کرک باشقه بر صورتله یکی شکل ایدهن حکومتلرک قانون اساسیلری بحثه تماس ایتمش اولدم .

یکی دوغان بر دولتک کندینه یکی برقانون اساسی ترتیب ایتمی طبیعی در . ملت قانون

اساسىنىڭ ترقىيىتى با برهئىت مخصوصىيە ، قوۋەمۇسسەيە ، ياخود ذاتا برهئىت تشرىعيەسى
متشكىل ايسە ومناسب كورورسە اوكا حوالە ايدەر .

فقط بر دولتدە اختلال وقوعىلە تقلاب حكومت حالندە على الاكثر اختلاط قوى
حصولە كلىر . اختلال بر مملكتى مؤسسەت اصلىە سىندن تجريد ايدەر . اختلال حالندە
قوۋەمۇسسە ايلە قوۋە تشرىعيە بر برىنە قارىشىر ؛ چونكە اختلال فرداسندە قوۋە سىياسىيە
الە كچىرەن آدملىر بر طرفدن دولتى يىكى اساسلىر اوزە رندە قوروب ترتيب ايتىمكە ، دىكىر
طرفدن هئىت اجتماعىەنك روزمرە احتياجاتنى دفع وتسويه ايدە جك قانونلىر يامىغە مجبوردرلىر .
بوايىكى قوت ياملندىن قوۋەمۇسسە تلقى ايتەمش اولان آدملىك ، ياخود بر قانون اساسى
ترقىيى ايلە موظف مجلس ويا مجلسلىك اللرنندە اختلاط ايلەر . بويىلە حاللار فرانسەدە و بزدە
وقوع بولمش در : صيرەسى كلدىكىندە ايضاح ايدە جكم .

مدخل ك ختامى

۱ -- قوه مؤسسه‌ی قوه تشریعیه به دمج ایتش اولان مملکتلر.

أ - انگلتره

انگلز حقوق عامه‌سك عناصر بنویه‌سند قوه مؤسسه ايله قواى مؤسسه تمیز ایدلمش اولماقلا سببی، انگلز تأسیسات سیاسیه اصلیه‌سك اطرافلی تصور و ترتیب ايله وجوده کتیرلمش بر ویا برقاچ قانون اساسیدن نشئت ایتوب، بلکه عمومیت اعتباريله غیر شعوری بر تکامل بطینك محصولی اولمقلنی در. انگلز قانون اساسی‌سك اجزای مرکبه‌سك قسم اعظمی عادات تشکیل ایدر. قانوننامه لر ویا او حیثیتده اولان وثیقه لر يك محدود و بونلرك اولکیلری واک مهملری بيله عادات مقرره به معطوف در. مثلا انگلز قانون اساسی‌سك [۱] تملی عدا اولونان «بویوك فرمان» The Great Charter-la grande Charte، که ۱۲۱۵ ده قرال «اراضیسز» ژان دن آلمش در، محتویاتی احداثات، یکی موضوعات مقوله‌سندن دکل، بلکه سابق حکمدارلردن آلمش، فقط کیفیت استحصال و دائرة شمول، دیگر جهندن مؤیده اعتباريله اونك مرتبه‌سند اولمدقلری ایچین تاریخده ایلک قوانین اساسیه دن صایلمامش اولان دیگر Charter لر [۲] ی و بونلرك بيله مسندلری اولان عادات قدیمی - تعیرك اصطلاحی معناسيله - تحکیم ایتش در.

منابعك مختلف وباخصوص اغلیتله عاداتدن مرکب اولمسنه باقوبده انگلز قانون اساسی‌سك گرگی کی مضبوط اولدیغنه ذهاب ایدلمه‌لی در. بالعکس، انگلزلرك قواعد ملیه‌سی جالب نظر تقریر بر صورتده مضبوط در. دییه یلیرم که انگلتره بو نقطه نظر دن

[۱] بوراده «قانون اساسی» تعیری تك بر قانوننامه معناسنده قوللانیورم. انگلز تشکیلات اساسیه‌سی اویله بر قانوننامه احکامك تطبیقه وجوده کلمش اولدیغندن، بو تعیر ايله قصد ایتدیکم معنی مطابق در؛ منبى ایستر قانون، ایستر عادت اولسون، بو تشکیلات ما کینه‌سك ایشله‌سند سرعی و جاری اولان احکامی مراد ایدیورم.

[۲] ۱ نجی هاتری لك، سته‌قان (تهیه‌ن) ك، ۲ نجی هاتری لك «حریتلر» دوائر
فرمانلری، که صیره‌سيله ۱۱۱۰، ۱۱۶۳ و ۲۱۵۴ تاریخلرنده ویرلمش در.

قوانین مکتوبه دیارینه فائق در. انگلیز بنیه سیاسی بر ریزه کاردر، بر موزاشق در، اما اجزای مرور زمانه، آهسته آهسته، ایجه قایناشمش بر کتله محکمه در.

انگلیز لرك برچوق مخصوصات فطریه و تهذیبیه لری اونلری اقوام سائره دن پک بارز بر صورتده تمیز ایتدیگی کیی، انگلیز قانون اساسیسنکده برچوق نقطه نظر دن دیگر مملکتلر قوانین اساسیه سنه بکزه مهمک کیی بر ماهیت خصوصیه سی واردر: «باشقه لرندن دورت یوز سنه اول بوتون علامت جسمیه سیله کوروش در؛ بوکون موجود اولانلرك کافه سنه آرزوق نمونه امتثال اولمش در؛ اوکا تقاید ایدنلرك هر وقت آکلامش اولمدقلری، یا حود ابتدائی موضوع لهندن بیله بیله چیقاروب چه ویردکلری نیجه احکامک مفتاحی اونده محتوی، معناسی اونده مکتون در» [۱].

تشکیلات اساسیه قانونلرینک تاریخی «اسباب موجب» لری واردر. بزم تشکیلات اساسیه قانونمز کیی بر هیئتک اجتماعیه طویدن قلمه آلوب میدان قونولمش قانون اساسیلر بیله یاقین ویا اوزاق، قانونی اعمال ایدنلردن باشقه لرینک نظرلرنده وهله ظاهر ویا غیر بارز اولیه عوامل و مؤثرات تاریخی آلتنده صورت بولمش در، که بونلر اطرافیه بیلمدکجه اوکره نیلمسی مطلوب قانونک احکامی لایقیه ادراک و بزم خاصه آراشدیردیغمز قوه مؤسسه نك سبب فقدانی استخراج اولونه ماز. بناء علیه، هر هانکی بر قانون اساسینک تدقیقه تاریخ طریقله کیرمه ده کی لزوم انگلتره ایچین مطلق در، قطعی در. انگلیز تشکیلات اساسیه سی وجوده کتیرمش بولونان منظومه احکامی تتبع ایتمک ایسته ینلر تاریخی بر طرفه بر اقوبده یالکز بو احکامی هیئت حالیه لرنده نظر مطالعه یه آلیرلر سه بر علم کافی حاصل ایدمه دکن باشقه، قول ایله عمل، نظریاته فعلیات آره سنده تضادلر کوروب شاشیریرلر.

حقیقت حالده ایسه قانونله تطبیقات آره سنده انفصال یوق در، بلکه بر اتصال تاریخی واردر و بو اتصالی تأسیس ایدن حادثلر عادات، تعاملات، امثال و سوابق در، که انگلیز حقوقنده قانون مکتوب یرینی طوتار، حق قانون مکتوب فوقنده یرطوتار. انگلیز حقوق اساسیه سنده هیچ بر قاعده اصلیه یوق در، که اوزون بر ماضیسی اولماسین ونه کیی ظروف واحوال ایچنده قانون اتخاذ اولونه رق مرعی طوتولدیغی بیلمدکجه آکلاشیله بیلسین.

علی‌الاطلاق حقوق اساسیه موضوعه تدقیقانه متمر بر وجه‌ایله شروع انکلیز انموذج اصلینه علم کامل حاصل ایتمکه مشروط اولدیفنی سویلر کن « بومی » دیورکه : « فقط بونده قطع اولونه جق یول طرق عادیه و بالخاصه بزم حقوقن ساحه‌سند فرانسز علماسنک چیرپی واسطه‌سیله یابدقلمری محکم قالدیریمله بکنزه من ؛ بلکه بو طریق ، بعضاً ده نیلیدی کیی ، یورور بر یول در ؛ سطح متحرکی انسانک آیاقلمری آتنده کریزان اولان بر ابرماق در ؛ بو ایرماق غیرمتناهی قوسلر ، منحنیلر رسم ایده ؛ کذرکاهند کوشه‌لر واردرکه اورالردن دونوب کوزدن نهان اولور ؛ صولر بعضاً غائب اولمش کیی کورونور ؛ انسان کوزینه کس دیروبده بو ایرماق یولنه کیرمکلک ایچین اونی اوزاقدن هیئت مجموعه‌سیله استکشاف ایده رک اوکره نمش بولونمق ، ایچندن چیقیدیفنی سلسله جبالی ، اونی اوکا انصبابلریله بویولتهن صولری ، اوزه لرلنده یاییلیدیفنی وادیلری ، اطرافنده قوللاندیفنی زاویه‌لری ، قیدیلرینه براقیدیفنی لحقلری تمیز وقید ایتک کرک در . بو تحریات احضاریه‌نک الک متمری ، الک اوکده کله جک اولاتی ، قوانین اساسیه‌نک منبعلرینک تحلیلی در . »

اسکی جرمانیا قوملرینک مصالح عامه‌یی نصل مذاکره ایدوب قرارلاشدیردقلمرینه باقیله جق اولورسه کورولورکه مجلس ملیلری بو کونکی انکلتزه پارلامنتوسنک شکل ابتدا ییسندن عبارتدی .

جرمانلرک مجلس عمومیلری « لوردلر » [۱] ایله عوام [۲] « تقریب وتشبیه ایده بیله جکمز ایکی هیئتدن ، یعنی « رؤسا » ایله خلفک حروسلاح قوللانمغه مقتدر بالعموم افرادندن ترکیب ایده‌ردی . قبیله‌نک ایشلری جسامت و اهمیت اعتباریه ایکی طبقه‌یه آیرلمشدی : مادونی رئیس‌لر تذکر ایده‌رلردی ؛ دیگر مقوله‌دن ایشلرک مذاکره‌سی قبیله‌نک هیئت عمومی‌سینه عائددی . بونکله برابر ، قرار قطعی‌یه ربطی خلقه راجع اولان هر هانکی بر مسأله‌یی رؤسا عریض و عمیق مناقشه ایلرلردی . بر دنبره ظهور ایدن مستعجل حاللر مستثنی اولمق اوزره ، رؤسا هر آی ، معین کونلرده ، معین محللره کلیرلر ، عقد مجلس ایده‌رلردی . ایچلرنده یا نسب ، یاش ، محاربه‌لرده قازانیلمش شان و شهرت ، یا خود قدرت خطابت

[۱] The House of lords : لوردلر قلماراسی

[۲] The House of commons = Commoners : عوام قلماراسی

جهت زیریه قرال موقعه ده بولونان ذات اولاسوزده باشلار ، موضوع بحث اولان مسأله ویا مسائل نهلردن عبارتسه تشریح ایدره ، رأینی سویلردی . اعضا اکر بورأینی تصویب ایتیلرله میریاتی ، کورولتی ، ایدرله ، عکس حالده منراقلرینی هواده ساللارلر ایدی . جرمانلرده مقبول و جاری اولان اصول تشریعه دن تاریخیکی ضبط ایله بزه نقل وایصال ایده ییلمش اولدیقی اکی قدیم شکل بودر ، بوشکل درکه برطرفدن انکلیز مستملکه لرنده ، شمالی آمریکا دول متحده سنه ؛ دیگرطرفدن انکلیز جامعه سی خارجنده کی ملتله موضوعات اساسیه لرینه نمونه اولان لوندره پارلامنتوسی ایله اوکا منهی اولان آتی الذکر آنغلو - ساقسون مجلسلرینک علامت اصلیه سی حاوی در .

مهاجرت عمومییه دورنده اوروپانک غربیه و غرب جنوبیسنه مسئولی اولان جرمان قیله لرندن یالکسز بریتانیا آطه سنه کچنلر درکه جغرافی وضعیت سیبیله تجرد حالنده یاشادقلرندن ییکی وطنلرینه کتیردکاری و لایموت قانون اساسی ، لرینی محافظه ایتد کدن باشقه ، توسیع واکمال ایشلر در .

واقعا شو اتساع و تکامل طریق حصولنده سکتله ره اوغرامش ، بحرانلر کچیرمش ، جرمان قوانین اصلیه سی بریتانیاده مرور زمان و اجرای احوال ایله مختلف شکللر ایش در ؛ بونکه برابر اوروپا قطعه سنده قالان جرمانلر بر سورو کوجوک حکمدارلرک تجاوزلرینه اوغرایه اوغرایه عمومی ویا محلی سربست مجلسلرده تعین ایدن استقلال اداره و حاکمیت ملیه لرینی ضایع ایتدکاری حالده ، انکلیز قومنک حیات ملیه سی اجنبی استیلاسنه ویا داخلی اختلالله مقاومتله پایدار اولاییلمش در . حال ایله ماضی آره سنده رابطه هیج بر زمان تمامیه جوزولمه مش ؛ انکلیزلرک عظمتی ، طمطراقی بعض نظریاته کوکل قایدیروبده باشدن باشه ، ییکی ، بر قانون اساسی وجوده کتیرمملک ایچین طوبالانوب مذاکره یه قویولملری کورولمه مشدر . آطه ده برله شهن انکلیزلرک حقوق اساسیه چیغیرنده ایلرلرکن آندقلری آدیلردن هر بری برخطوه مقدمه نیک مابعد طبیعی سی ، ضروری و منطقی نتیجه سی اولمش در . بوبولده حصوله کلن تحولاتک هر برنده قانونه بر رکن جدید ادخال ایدیلمش دکل ، بلکه قدیماً موجود اولان برشی توسیع و اصلاح قیلمش در .

آنغلو - ساقسونلر بریتانیا آطه سنه کچد کدن صوکره انکلیزده ده ایلیک اول کوردیکمز مؤسسات منشا اصلیلری اولان جرمان مؤسسه لرینک علامت اصلیه سیله متمیزدر . اصل وطنلرده اولدیقی کیی انکلیزده ده دخی هر حر شخصک کندی قیله سنده ویا دولتمده

مؤسس بولان مجلس مذا کرده بحق موقع معینی واردی. قراللق طورنده ایلك اول تشكلی
ایدهن مملکتلرک کوی، قضا و قونتللق مجالس مذا کرده سی تاریخ بونلرک جرمانیاده کی
نظائرندن، انودج اصلیلرندن اساساً فرقلی صورتلرده متشکل کوسترمیور.

آنغلو - ساقسون قبیله لری «یدی حکومت» (Heptarchie) تشکیلی ایتدکلی
دورده هر قرالک بر «مجلس رؤسا» سی - «ویتانلر» (Witans) [۱] مجلسی، «وینه-
ناکه موت» (Witenagemot) واردی. فقط دیکر قرالقلر Wessex قرالانی ایله برلشنجه
هر برینک ویتانلرینه Wessex مجلسنده بولونمق حق ویرلدی و بومجلس قرالینک مشترک
Gemot ی اولدی.

حر اشخاصدن مرکب اولان اسکی «خلق مجلسلری» (Folkmoets : فوق موت)،
«قونتللق مجلسلری» (شایرموط Shiremoets) اولشلردی. «فوق موط» لر قونتلقد،
Witenagemot اولارق قرالک نزدنده طوبلانیرلاردی.

«فوق موط» لر آزجوق ده کیشمکه برابر ۹ نجی عصرک اورتلرینه قدر دوام ایتدیلر
وقانونلری حاضرلامق یولنده دکل، احضار اولونان قانونلری تصدیق ایتک طریقله معاملات
تشریعیه ده مشارک اولدیلر. مع مافی، «ویتان» لرک عقد ایتدکلی مجلسلردن بیله خلق
بوسبوتون خارج طوتولماز، بعض احوالده اوکا بالاشترک بیان رأی ایده ردی، نینه کیم
قوای عسکریه اجتماعنده بر قاج مفرزه، و قتیله اولدینی کبی، قیافت عسکریه لرله حاضر
بولونوب، معاملات تشریعیه اشتراک ایده رلردی. بومشارکت حق، غیر منتظم و غیر
مقرر بر صورتده جریان ایتمکه برابر، نظری اوله رق محفوظ طوتولش در.

«یدی حکومت» ک برلشملری اوزرینه قرالیت مؤحده ایچین تأیس اولونان تک
witanegemot ک ماهیت اولاسی تبدلات اصلیه اوغرامق سزین بقابولدی: مجلس قرالدن،
نفسلرنده هم حکومت ملکیه یی، همده حکومت عسکریه یی جمع ایدهن Ealdorman
(والی) لردن، قرالک «خواص بندکان» (Thanes) ی ده نیلهن برطاقم مناصب عالیله
اصحابیله بسط و سولردن و سائر کبرای رهبانندن و احیاناً داها آشاغی منصبلرده و موقعلرده بولونان
ذاتلردن مرکبدی. هر نه قدر بوهیئت حقیقت حائده برزادکان مجلسی ایدیسه ده، اسکی
جرمان مجلسی مقامنه قائمدی، شو وجه ایله که ملتک هیئت عمومیه سی نفسنده بالاجمال

[۱] Witan عقلی آدم دیکدر.

تصویر ایتمکده ، ملتک منفعت عمومیه سنه تعلق ایدن ایشلرک هپسند اونک نامه حرکت و بواسکی مجلسدن صادر اولان صلاحیتلری استعمال ایلمکده ایدی .
« ویتانه گموط » ک صلاحیتلرندن صد بختمزه اصلاً و یا فرعاً تعلق ایدن بر قاجفی ذکر ایدیم :

۱ — قرالک اذنی تحمنده جریان ایده بیله جک اولان بالچمله معاملات دولت حقنده رأی استشاری و حق تدقیق ؟
۲ — موجود اولان امرنامه قرالیر علاوه اولونه جق — علی الاطلاق — یکی قانونلرک مذاکره سی ؟

۳ — قرالک انتخابی ؟

۴ — قرالک اداره حکومتده خیر عامه مقصدینی استهداف و تعقیب ایتمه سی تقدیرنده ، مقام سلطنتدن اسقاطی .

ویتانلر مجلسی دعاوی حقوقیه و اجزائیده بر محکمه علیا هیئتنده انعقاد ایده ردی . نورماندیا دوقه سی گیوم ، که « فاتح » عنوانیه مشهوردر ، انکلتربه استیلا سی هنسکامنده (۱۰۶۶) بو w. ی قالدیرمدی ؛ بالعکس ، w. هیئت حالیه سنده قالدی و هیچ بر سکتیه اوغرامقسزین بقا بولدی . witan اسمی انکلیزجه ده مستعمل قالدی ؛ بواسم قارشیلغنده استعمال اولونان لاینجه کلمه جدیده : Mycel Gemot ، Magnum Concilium ک ترجمه سی در . یالکز ، نورمانلرک دره بکلکی طرزنده تأسیس ایتدکلری حکومت دورنده (۱۱۹۹-۱۰۶۶) قرالک نفوذ و صلاحیتی پک واسع اولدیغندن ، اونک خواص بندکانندن ترکیب ایدن بو دیوانک طوبلاسمی مراسم قیلندن اولوردی . صلاحیتلری لفظده قالدی . بونکله برابر ، یکی حالنده بیله ، قرال رؤسای روحانیه و بویوک بارونلردن مرکب اولان بوجلسک رأینی و یا رضاسی آلیر ، یا خود ، هیچ اولمازسه ، افعالی اونک رأینه و یا رضاسنه اضافه اعلان ایده ردی .

۲ نجی هازی نک مدت سلطنتده (۱۱۵۴-۱۱۸۹) باشلیجه اراضی اصحابنک هپسنگ بو « بویوک مجلس » ده حاضر بولونمق صلاحیتی حائز اولدقلری کورولیور . بو حقک کوجوک املاک صاحبلرینه تشمیلی ابله مجلسک داها عمومی بر صورتده ، یعنی Commune Concilium هیئتنده دخی جمعنه میل حاصل اولدی .

آنحق ، ۱ نجی گیوم ک فتحندن صوکره کندی آدملرینه توزیع ایتمش اولدیغی

اراضی جسمیه نك اونلر طرفندن ده تقسیم و تملیکی درجه نالیه ده کی اصحاب املاک مقدارنی آرتدیروپ، بونلرایسه بالنسبه فقیر اولدقلرندن، هر نه وقت اولورسه اولسون چیقتلکلرنده کی ایشلرنی براقوب ده حسب الزمان کوچ، اوزون و مصرفی بر سیاحت قاتلانهرق لوندره یه کله مدکلرندن، کندیلرینه بخش اولونان حقوقی فعلاً استعمال ایده مدیلر.

بناء علیه، مجلس ملی نك ترکیب جهتیله توسیع اولنسی کیفیتنی هان هان نظریاتده قالدی و مجلس زادگان ایله مناصب عالیه روحانیه اصحابندن عبارت اولدی. بوندن دولای در و بو منوال اوزر در که Magnum Concilium دن House of Lords (لوردلر قماره سی : Chambre des Lords) دوغدی. حتی ده نیله بیلیر که پارلامنتونك ایکی هیئتندن بری طبیعی برغو وانکشاف طریقله اسکی مجلسدن دوغمش اولیوب، بلکه بو هیئت عینیه بو مجلسدن عبارت در. لوردلر قماره سی W. دن چیقمش دکل در، بلکه لوردلر قماره سی W. ک کندیس در؛ زیرا ارباب تحقیق افادات قطعیه لریله ثابت در که شو ایکی مجلس آرمسند هیهچ برانفصال وقوعه کله مش در.

لوردلر قماره سی نك صورت ترکیبده ویتانلر مجلسیه قیاساً یب یکی هیهچ بر شی یوق در. لوردلر مجلسی اعضا لئک ارثی اولملقنی دفعه موضوع بر قاعده نك محصول تطبیق دکل، بلکه یاواش یاواش و عارضی اوله رق تگون و تقرر ایش بر کیفیت در. پسقوسلر بو مجلسده صاحب مقام اولدقلری مدتجه صفت ارثیه نك بوتون اعضا یه تشمیلی وارد دکلدی؛ مملکتك اك یوکسك ایکی صنف خالق، قونتلر ایله پسقوسلر، مجلس ملی یه اشتراك ایتك حقنی، که اوللری سائر بوتون حر آدملرله مشترکاً حائز دیلر، هیهچ بر وقت نه اضاعه، نه ده ترك ایتمشلر در. قرال بو ایکی صنفدن خارج آدملری، دیله دجه، برنوع ابتدائی پارلامنتویه جلب ایدردی. بناء علیه، لوردلر قماره سی W. نی تمثیل ایده ر، داها دوغروسو لوردلر قماره سی W. در. شو قدر وار که اسکی مجلس ملی نك شکل آخری اولان هیئتك وظیفه مخصوصه سی، یعنی عوام قماره سی مقابله سنده آیری بر مجلس بر «یوکسك مجلس» (Chambre haute) ویا «لوردلر مجلسی» صفتیه وظیفه سی - ترکیبی اعتباریه خلقه داها یقین بر مجلس ثانی یانی باشنده مؤسس اولونجه یه قدر آب آجیق ظاهر اولامازدی.

هیئت تشریعییه منتخب مثللر ادخالی اصولی «اراضیسز» لقیله معروف اولان ژانك قرالانی (۱۲۱۶-۱۱۹۹) ایله ۳ نجی هازی نك دور سلطنتنده (۱۲۷۲-۱۲۱۶)

سپارز و تقرر ایلدی . ۱۲۱۳ ده ژانك Saint-Albans شهرنده عقد ایتدیکی مجلسه یالکتر
 رجال روحانیه ایله لوردلری دکل ، قرالک مالکانه سنده بولونان هر شهردن بشر ذات ، که
 « فوق موط » لرده حضورلری قدیماً معتاد ایدی ، اشتراك ایلدیلر . بینه ۱۲۱۳ ده ژانك
 اوقسفورده شهرنده طولادینی مجلسه هر قونسلقدن دورت شوایله دعوت ایلدی .
 ۱۲۵۴ ده « و سیمینستر » ده منعقد مجلس قرالی به هر قونسلقده اهالی طرفندن اصولاً منتخب
 « حکیم و بصیر » ایکی شوایله ایله « قراله و طنداشلرک نه کیی معاوندنه بولونه بیله جکلری
 اونلر اضافه و دیگر قونسلقلر شوایله لری ایله مشترکاً تدقیق ایتمک اوزره » جلب اولوندیلر .
 ۱۲۶۱ ده « ویندسور » ده اجتماع ایدن مجلسده هر قونسلقدن ایکی شوایله بولوندی .
 ۳ نجی هاری (۱۲۷۲ - ۱۲۱۶) باشلرلنده « لایسه ستر » قوتی سیمون دومونفور
 (Monfort) بولونان بارونلر مع القسم بعض مساعدات ویرمهکه مجبور اولمشدی :
 Provisions of oksford ۱۲۱۴ « فرمان کبیر » بی تأیید ایتمکده و بالخاصه : ۱) هر سینه
 اوج دفعه پارلامنتونک طولانسی ، ۲) مصالح عامه نك زادگان ورهبان ایله برلکده
 مذاکره سی ضمتنده عوام طرفندن مرخصلر انتخابی شرطلری حاوی بولونمقده ایدی .
 فقط هاری اوقسفورده ایتدیکی یمینی نقض و بومساعداتی لغو ایتدیکنندن ، اهالی ،
 باشلرلنده بینه سیمون دومونفور اولدینی حالده قیام ایتدی . « لیوز » (Lewes) محاربه سنده
 قرال مغلوب اولدی و اهل قیام الله اسیر دوشدی (۱۲۶۴) . بونك اوزره رینه مونفور
 قرال نامه لوندرده ایلک پارلامنتوی طولادی : The Great and Model Parliament
 (بویوك نمونه پارلامنتوسی) . بونده هر قونسلقدن ایکیشر شوایله دن ماعدا هر شهر و قصبه
 اهالیسندن دخی ایکیشر کیشی بولوندرلدی . بو حادئته مهمه انگیز پارلامنتوسی نك بالفعل
 امر تشکلی تمام ایتمش ، زادگان ورهبان صنفلرینه اوجنجی صنف (Tiers - Etat) ک ،
 خلق صنفی نك ادخالیه اسکی جرمان اصوله رجعت ایدمش در .
 رهبان صنفی ، قراله تخصیصات فوق العاده اعطاسی موضوع بحث اولمادقچه ، معاملات
 تشریعییه اشتراك ایتمک خصوصنده خواهش کوسترمیدیلر ؛ اوبله که ۱ نجی ادوارك ۱۲۹۵ ده
 طولادینی - اوج صنف ممثلرندن مرکب - پارلامنتوی تعقیب ایدن مجلسلره کله لری
 انتظام و اطراد ایله دکل ، بلکه غیر منتظم ، غیر مطرد بر صورتده ، عادتاً کرها ، وقوع بولدی
 و نهایت ، ۱۴ نجی عصرک اواخرندن اعتباراً ، هیچ گلز اولدیلر .
 شوصورتله انکلترده اوج برینه ایکی هیئتدن مرکب بر عضو تشریعی تقرر ایلدی .

فرمانتر؛ قانونلر باباسی کندیسنه هیچ برمالکانه ویرمه مش اولدینی ایچون «اراضیسز» لقبیله معروف اولان قرال «ژان» ظام و اعتسافده اسلافدن الک کوتو اولانلری بیلکچمش، فرانسه ده کی بعض اراضی اوزه دنده ارثی استحقاق دعوالرینی املنجه حقیقت پذیر قیلمق اوزه ره آچدینی محاربه لک مصرفلریله خلقی آزمش ایدی. انکلین بارونلری ژان ک فرانسه دن مغلوب و عاجز بر حالده عودتدن بالاستفاده، کندی طرفلرینه جلب ایتدکری رهبان صنی و عوام دهنیلن خلق ایله برلکده علمنه قیام ایدرک اوندن تاریخلرمزده «فرمان کیر» نامیله معروف اولان Magna Charta نی اخذه موفق اولمشلردر (۱۲۱۴). The great charter انکلینجه آدی اولان بروئیقه یه «فرمان» تعیرندن زیاده «عهدنامه» تعیری لایق در، چونکه حرباً مغلوب قرال، غالب ملته قارشی سوزلرینی یمنله توثیق ایدیور و اگر عهدنده صدق و وفا کوسترمیه جک اولورسه بارونلر طرفدن املاکنک ضبط اولونمسنه و دیگر طریقلرله ده جزا دیده اولمقلغه رضا کوستریوردی.

بوسندله قرال، کلیساک حائز بولوندینی حریتلره، از جمله حریت انتخاب، حرمت ایده جکفی صنف رهبانه؛ ۱ نجی هائری زمانده تیمار وزعامت اصحابنه تحمیل اولونان تکالیف حدودینی تجاوز ایتیه جکفی «سینور» لره؛ Commune Councilum ک رضاسی لاحق اولمقسزین هیچ بر ویرکی طرح ایتیه جکفی «بورژوا» لره و حریت و امنیت شخصیه رعایت ایده جکفی عمومه وعد ایدیوردی.

بویوک فرمان ک احکامی، بر طرفدن قرال لک مؤخر اصدار ایتدکاری فرمانلره، دیگر طرفدن پارلامنتودن صادر اولان قانون و قرارلره برچوق دفعه تأیید اولونمش در. ستو آرت خاندانندن ۱ نجی شارل پارلامنتویه دانیشمقسزین ویرکی آلفه قالقشمسیله، پارلامنتو اعتراض و قیام ایدی. «استدعانه حقوق» [۱] عنوانی قانونه (۱۶۲۸) قرالی ۱۲۱۴ فرمانلک آلان مرعی بولوندیغی تصدیقه مجبور قیلدی.

The Petition of Rights، که انکلتره حقوق اساسیه سنده Magna Charta دن سوکره

اک مهم بروئیقه در، درت نوع سوء استعمالی منع ایدیوردی:

۱ — پارلامنتونک موافقی اولمقسزین هر هانکی برنامله اهلیدن پاره آلمسی؛

[۱] بوقانونک عنوان رسمی شودر: «حشمتآب حضرتلرینه روحانی و جسمانی لوردلر ایله عوام طرفندن بعض حقوق و حریتلری حقنده عرض اولونان استدعانامه ایله اوکا حشمتلو قرال حضرتلری جانبندن بوتون پارلامنتو محضرنده ویرلن جواب».

۲ — قانون و اصول دائره سنده قرار و حکم صادر اولمقسزین افرادک توقیف، حبس و یا سائر صورتلرله حریت و حقوقک اخلال اولمسی؛

۳ — عسکرک اما کن خصوصیه ده اباته سی؛

۴ — قوانین عرفیه ایله، یعنی دعوايه ژوری قاریشدیرلمقسزین، محاکمه.

۲ نجی ژاقده بوتون ستوآرت عائله سی کیی سلطنتک «حق السی» به مستند اولدینی زعمیه مطلقیت اداره به طرفداردی. قویو قاتولیک، فوق الحد معند برآمدی. جلوسی عقیده عوام قارمسی بلامدت داغیتدی. قاروشی ۲ نجی شارلک قاتولیک مذهبی و بالتیجه استبداد (چونکه قاتولیک مذهبی استبداده پک مساعددر) اهنده کیزلیدن کیزلی به یامغه چالیشدینی شیرلی علناً یامغه باشلادی. اطرافنه قاتولیک پاپاسلری طوپلادی؛ جزویتلری دولت مجلسلرینه صوقدی؛ قاتولیکلری حکومت وظائفندن اوزاق طوتان اصول تحلیفی قالدیردی؛ پروتستان انکلتزه ایله روما کلیسائی باریشیدیرمق اوزره رومایه مراسم فوق العاده ایله برهیئت سفارت فوق العاده کونده ردی. شو حالاره اعتراض ایدن آنغلیقان کلیسائی بسقوسلرینی زندانله طیقدی. — بودورده کی قویو متعصب انکلیزملتی حسیات دینه سک بومرتبه لرده استخفاف و شدت ایله بازده حقارت ایدلمسنه تحمل ایده میوب قیام ایلدی. پروتستان دالغهمی اوکنه کچلمز برصولت ایله قاتولیک مؤسسائی قیردی، کچیردی، سیلدی، سوپوردی. بوآرهل ۲ نجی ژاق فرانسه به جان آتوب متفق اولان ۱۴ نجی لوفی، که قویو قاتولیکدی و ۲ نجی شارله ویردیکی کیی ژاقده کیزلی تخصیصات ویرردی، اونک یاننده سلامت بولدی (۱۶۸۸ اختلالی).

بو حاده اوزهرینه پارلامنتو تختک منحل اولدینی اعلان ایتدی؛ قراللی ۲ نجی ژاقک دامادی و قویو قلوبنیست اولان اورانژ پرنسی گیوم، فقط زوجهمی ماری ایله مشترکاً سلطنت اجرا ایتک اوزره (چونکه الیقین وارث بو قادیندی)، توجیه ایلدی. بالفعل ریاست دولت گیومده اولاجقدی «۲ نجی، گیوم جلوس ایتهدن اول ملته برسند ویردی. بوسند انکلتزه حقوق اساسیه سنده «قانوننامه حقوق» (Bill of Rights) [۱] نامیه معروف اولان آیده تاریخیه وقانونیه در.

کویا جناب حقندن تلقی اولونمش برحقه مستند سلطنت مطلقه یینه اداره اموریه مطلوب اولان ملتک رضاسنه مستند قراللی اقامه ایدن بویکی Charter انکلیزلرک عصرلردن برو

مطالبه ایندکری حریتلرک وضماناتک همان هسپی احتوا ایدیوردی ؛ همان کافه‌سی قراله مختص طائمش اولان حقوقی مجدداً ویا تأییداً تحدید ویا رفع ایدیوردی :

- ۱ — پارلامنتو مجلسلرینک دوریا اجتماعه دعوتی ،
- ۲ — قانونلری تعطیلدن ، قانوندن استثنائات ایقاعندن ،
- ۳ — فوق‌العاده محکمه‌لر تشکیلندن ،
- ۴ — تبعه‌نک حق استدعایینی ویا پارلامنتوده حریت کلامی تحدیددن ،
- ۵ — انتخابات شوراییه (تشریعیه) یه مداخله‌دن ؛
- ۶ — پارلامنتونک رأیی لاحق اولمق‌سزین قانون اصدارندن ، علی‌الخصوص ویری طرحندن [۱] ،

۷ — پارلامنتونک رضایی منضم اولمادجه اردویی دائمی برحالده طوتمقدن ،
قرالی منع ایدیور و زوری اصولی تأکید ایدیوردی (شباط ۱۶۸۹) .

برقاج‌بیل صوکره پارلامنتو یکی برمشکل قارشیسنده قالدی : قرالیچه ماری ۱۶۹۵ ده وفات ایتدی . ۳ نجی گیومک اولادی یوقدی . ولی‌العه‌د اولان آننا (۲ نجی ژاقل کوجوک قیزی وقرالیچه ماری‌نک همشیره‌سی) نک اوغلی ده وفات ایتشدی ؛ باشقه اولادی اولماسی ده مأمول دکلدی . او یله که ۲ نجی ژاقدن کلن پروتستان وارثلرک هیچ بری حیاتده قالمامشدی . شوخالده قاتولیک وارثلره ، ۳ نجی ژاقل ایله صاووا دوشسته ، رجوع ایتک لازم کلیوردی . مرعی بولنان بر قانون حکمنجه ، بونلرک انکلتره تختنه جلوسلری پروتستان مذهبنه کیرملرینه وقف ایدیوردی . مقام سلطنت انحلال ایدنجه بو شرطک

[۱] ستو آرتلر دورنده باغلیجه ایبی حادثه عوام قارمسی مقام قرالی ایله مساوی بر موقع قدرته وارد برمش در ؛ مجلس عوام بووضه‌بی ۱۶۸۸ دن بری محافظه ایتکده در : ۱ — ۱ نجی شارل (۱۶۲۵ - ۱۶۴۹) ایله پارلامنتو آرمسندگی مجادله‌نک اثنای جریانده دائمی براردونک مصارفنی تسویه ایتک لازم کلدی . قرالک اردویی پک چوغالتمش بولونمسی ایی برنظرله کورولیوردی ؛ تبعه‌نک حقوقی وحریتلری ضربینه اولارق مقام سلطنتک حکم ونفوذینی تقویه ایتدی ملاحظه‌سیله سوءظن ایتنده طونولیوردی ؛ بناءً علیه پارلامنتو رضایی اولمق‌سزین صلح وقتنده مملکتده دائمی اردو بولوندرلمسی منع ایتک ایتیوردی . ۲ — حکومته تخصیص اولنان منابع وارداتک چوغالمسی ده پارلامنتو قوة قرالیه‌نک حاکمیت ملیه علیهنده نزایدی ملاحظه‌سیله ایتیوردی . قرال تخصیصات فوق‌العاده طلب ایتدیکنده بو تخصیصاتک اعطاسنی زهره صرف اولونه چکنک تعییننه وابسته طوتمق ایتیوردی . - بو اصول ایلیک دفعه ایکنجی شارل زمانده (۱۶۷۸ - ۱۶۶۰) اتخاذ اولوندی . لکن آنجی اختلال (۱۶۸۸) دن صوکره موقع تطبیقه براشدی .

تحقیق مشہور ہونے پر، برتختہ جلوس ایجن تبیل مذہبی اختیار ایدہ جک بر آدم پارلامنتو نظرندہ شاپان اعتماد کورولہ میوردی۔ بناءً علیہ پارلامنتو بودفہدہ اصول وراثتی دہ کیشدیردی: قرالیتی نسبی برنجی ژاقہ منہی اولان برونسویق - ہانوورا خاندانہ تخصیص ایتدی۔ بوخصوصہ اصدار اولومان Act of Settlement - Acte d'établissement (اصول توارث و انتقال قانونی) (۱۷۰۱) انگلیز حقوق اساسیہ سنک باشلیجہ منبعارندن بری در، چونکہ بالکیز انگلترہ تاجک صورت انتقانی تعیین ایلہ اکتفا ایتہ مش بوسیله ایلہ برطاقیم احکام اساسیہ دہ وضع ایتشد۔

۳ نجی کیوم ۱۷۰۲ دہ وفات ایتدی۔ ولیہ العہد اولان آنا اونی استخلاف ایلدی۔ آنا ۱۷۱۴ دہ وفات ایتدی۔ بوتک اوزرینہ مقام سلطنتہ A. of S. موجبہ برونسویق برنی و ہانوورا منتخی، ۱ نجی جورج عنوانیلہ کچدی۔

جورج ک سلطنتی A. of S. احکامہ بروجہ پیشین قبول تبعیتلہ مقید ایدی، نتیہ کیم خلفری ایجن دہ بوقید واردی، قانون: «تحتی اشغالہ ہر کیم کلہ جک اولورسہ» دییوردی۔ A. of S. ک احکامی شونلردر:

۱ - انگلترہ تحتہ ہر کیم کچہ جک اولورسہ انگلترہ مذہب رسمیسفی قبول ایتہش بولنسی؛
۲ - انگلیز تاجی براجنی بہ انتقال ایدہ جک اولورسہ پارلامنتونک رضاسی اولمقیزین انگلیز ملنک علی الاطلاق بر محاربتہ خارجیہ کیرمکہ مجبور اولماسی؛

۳ - قرالینک حسن ادارہ حکومتہ متعلق اولوب حقیقہ «مجلس خاص» [۱] ک

[۱] «بوتک نمونہ پارلامنتوسی» نک صورت تشکله دائر معروضاتک خاتمہ سندہ، رہبان سننک مجلسارندن چکادیکی و بویلہ جہ انگلترہ دہ اوج یرینہ (بارونلر ایلہ خلق مبعوثلرندن عبارت) ایکی ہیٹندن مرکب برعضو تشریفی قرار ایلدیکی سوبلشدم۔ بوتونہ پارلامنتوسی نک مؤسسہ اولان لایسنر قوتی سیمون دومونفور ایلہ اوغراشان ۳ نجی ہازی نک دورسلطنتندن (۱۲۷۲-۱۲۱۶) اعتباراً دیگر بر مجلس متشکل بولونیوردی: قونسیلیوم اوردیناریوم Concilium ordinarium۔ بر مجلس خاص و بار مجلس اجرائی ماہیتندہ ایدی۔ بوہیئت انگلیز حکومتدہ اک باشلی ایشلرہ باقشدر۔ ایلک نورمان قرالری زمانندہ Cuaia regis ویا Aula Regia نامیلہ معروف اولان بو «دائمی» (Assiduum) مجلس سرای اکابرندن و مختلف المقدار بارونلر ایلہ کلیسا رجالندن مرکب ایدی۔ بو مجلس «مجلس کبیر» دن دوغدی۔ منشأندہ اونک اجزای متممہ سندن ایدی، مجلس کبیرک منتقد بولونادیقی زمانلردہ دولت ایشلرینہ باقار برنوع انجمن دائمی ایدی۔ مجلس کبیرک ہر دفعہ اجتماعندہ بو «مجلس اجرائی» اجتماع مدتیہ اونکلہ برلشیردی۔

وظیفہلری متنوعدی، یعنی ہم عدلیہ، ہم اجرا ایشلرلہ مشغول اولوردی اہمیتجہ قالی

صلاحیت داخلنده بولونان بوتون ایشلره، مرعی اولان قانونلر و عادتلر موجبجه، اوراده باقیلوب بونلر حقنده اتحاد اوله حق قرارلرک کافه سنک، اولنلره متوجه ایدن ویا اولنلره رضا کوسترن اعضا کیملرسه، اولنلر طرفندن امضا آلتنه آلمیسی؛

۴ — انکلیز ابویندن متولد اولیان اشخاصک مقام سلطنتدن هیچ بروظیفه، تخصیصات آلامامسی و پارلامنتو اعضاسندن اولامامسی؛

۵ — قراله عائد بروظیفه ایله موظف ویا معاشلی برخدمتده مستخدم اولان ویا خود مقام سلطنتدن تخصیصات آلان شخصلرک عوام قماره سنه کیرمه ملری؛

۶ — حاکم لک «لایق وجه ایله حرکت ایدر اولدجه، عزل اولونه میوب، آنجق پارلامنتونک ایکی مجلس طرفندن طلب وقوع بولورسه مأموریتلرینک رفی جائز اولمیسی.

۷ — عوام قماره سی طرفندن حقنده «اتهام قراری» (ایمپچمننت Impeachment) صادر اولان شخص حقنده قرالک عفو اراده سی اصدار ایدمه میسی.

شیمدی، انکلیز قانون اساسیسی نک صفات خاصه سی معروضات واقع مدن شوصورتله موقع بروزه اخراج واونی دیگر ملتلر قوانین اساسیه سندن ایجه تمیز ایدمه یلیرز:

انکلیز حقوق اساسیه سنک منابع اصلیه سی مختلف در. انکلیز تأسیسات سیاسیه سی قانوننامه لر Statutes دن، محکمه لک قرارلرله تأیید و تحکیم اولونان Common Law-Droit coutumier نک بر قسمی تشکیل ایدن تعاملات دن، برده صرف نظریات حقوقیه جه قیمتی اولیوب لکن مرعی بولونان عادتلردن منتج در. بوعادتله بعض مؤلفلر «معهودات» (Conventions) دیرلر.

انکلیز حقوق اساسیه سی «غیر مکتوب» در. بوحقوقک بعض مصادر مکتوبه سندن بحث ایدمه نلرجه «اراضیمز» ژان دن آلمش اولان «فرمان کیر» (The Great Charter)

درجه ده ویا موقت برماهیتده اولارق بعض خصوصیات حقنده امرنامه لر اصدار ایدمه ردی. بواستنامه لر قانون ماهیتده اولدیقندن، اجرا مجلسی صلاحیت تشریعه ده اخذ واستعمال ایدر دیمکدی. بورول قماره سی ایله عوام قماره سی شکل اخیرلری اکتساب بولنده ترقی و انکشاف ایتدجه Conoillium ordinarium اعضاسنک اکثریتی پارلامنتوده دخی اعضا اولان ذواتدن مرکب بولونقله برابر — بوقماره لدن آری برهیت رسمیه حاله کیره اولدی و نهایت الامر «مجلس خاص» (Concilium privatum) (Privy Council - Conseil privé) شکلی آلدی: قرالته جاری قانون وعادت اقتضاسنجه حکمدار بوهیتنک رأیله حرکت ایتدکه مجبور دی. — مجلس خاصک ایلك زمانلرنده فی وظیفه لرندن جوغی «قابینه» یه یکمیش اولقله برابر، بمجلس آلان نظریانجه مقام سلطنتک یگانه قانونی ومسئول مجلسی در: مستثنی برامیتی حائر اولان احواله انقاد ایدر.

[۱۲۱۴] ، اولجه دیدیکم کی، مبدأ کوسترلمک معناد اولمش در. فقط، حقیقت امرده، بوفرمان انگلیز حقوق اساسیه سی ترکیب ایدن قواعد اصلیه یی حاوی متون ایچنده ایلمک متن دکل در. « فرمان کیره » انگلیز حقوق اساسیه سنک مکتوب قسمنده باش یرک تخصیصی اونک سوابقه نسبتله اهمیت مخصوصه سندن ایلری کایر، بونک احکامی ده چوق، دائرة احاطه سی داها کنیش، حله مؤکل اولدینی فرعی مسأله لر داها متنوع، مندرجاتی داها واضح در؛ زمانه قدر موضوع بحث اولمایان بعض حوقی مجدداً تصدیق ایتمش در؛ دیگر جهتدن، بوفرمان مسلحاً قیام نتیجه سنده استحصال اولومش در وبر حرب داخلی اوزدرینه تأیید ایدلمش در. یوقسه، کندیسنه تقدم ایدن حریت فرمانلرندن، علی الخصوص ۱ نجی هازی (۱۱۳۵ - ۱۱۰۰) [۱] نك ویردیکی ۱۱۰۰ فرمانی ایله ۲ نجی هازی (۱۱۸۹ - ۱۱۵۴) نك اونی تأییدك اصدار ایتدیکی ۱۱۵۴ فرمانندن اساس اعتباریله هیچ فرقی یوقدر. ۱۱۰۰ فرمانی ماضیه معطوف در: ۱ نجی هازی بونده تبعه سینه « کناه چیقاریجی » ادوارد (Ed. The Confessor) (۱۰۶۶ - ۱۰۴۲) ك قانونلرینه رعایت ایدمککنی وعد ایدییوردی. ادواردده اضافه اولونان قانونلر بیله حقیقت حالده اونك موضوعاتندن اولان قانونلر دکل در؛ ادوارد بیله کندیسندن اولسکی قرالار زماننده جاری اولان قانونلری برحله قوانین شکلنده جمع وتالیف ایتمکدن باشقه برشی یاپاماش در. یوقانونلرک اک اسکیزی جرمان عادات قدیمه سی تبیین وتحکیم یولنده « کنت » (Kent) « یدی قراللق » دن بری) قالی Ethelbert ك یازدیردینی قانونلر در. E. میلادك ۵۶۶ نجی سنه سنده جلوس، ۶۵۶ ده وفات ایتشدی.

کوریلورکه انگلیز حقوق اساسیه سی چوغنك منشأی اولمایان صرف وعاداتك تراکم ونبوتی ایله حصوله ککش برکل قانونی در. عادتلر مرور زمانله بالطبع بعض تبدلاته اوجرامش، مختلف زمانلرک مختلف احوال و احتیاجاتنه توفیق ایدلمش در. سور ویلیام آنسونك دیدیکی کی « انگلیز حقوق اساسیه سی یاپیلش اعتباریله غریب در؛ اوآوه بکزه رکه توالی ایدن صاحب لری اونده کندی احتیاجلرینه کوره تعدیلات اجرا ایتشلر در؛ بر چوق اللرک نشاهلرینی حاوی در. متناسب ومنتظم دکلدر، اما قوللانیشلی در. »

واقعا « انگلتره حکومتی » بالجمله قوای سیاسیه یی حیطة استعماللرندن تحدید ایدن عنعنوی بعض قواعد کلیه ایله اداره اولونور؛ بوقواعد کلیه نك قسم اعظمی غیرمکتوب در [۱] بوتاریخ وآشایگیلر مدت سلطنتی مشر در.

و « معهودات » دن عبارت در؛ بر « شارط » ده ویا بر قانوننامه ده صراحةً بیان اولونمش دکل در؛ مرور زمان ایله، قانون مکتوب ایله متوازیاً، انکشاف و تقرر ایتمش در. رجال دولت انسال متوالیه سنک تجربه مکسویه لرنده متشخص و بر قانون اساسینک مبادی موضوعه سی، قواعد کلبه سی کیی معروف و مصدق در؛ لکن، « غیر مکتوب » تعیرندن مقصد قواعد اساسیه نک « صدور » ده قالدیفنی سسویلک اولمادیبی بیاندن مستغنی در. « غیر مکتوب » یوراده، قاعده اساسیه لک، باشقه مملکتلرده اولدیفنی کیی، برویا بر قاج مجله قانونیه هیئتنده جمع و ترتیب اولونمادیفی مفید بر تعیردن عبارتدر؛ یوقسه بونلر دعاوی حادنه دولایسیله محکمه لردن صادر اولان قرار و اعلاملر، پارلامنتو ضبطنامه رسمیلری کیی بر جوق و ثائق معتبرده مکتوب در. قانونده مصرح اولیان یکی بر حادنه قارشیشنده بولونمادیفی زمان بو وثائقه مراجعت اولونور، یعنی حقوق تعاملیه بنای حکم ورای اولونور. مسأله حادنه تمامیه مطابق بر حادنه ماضیه قارشیشنده مثلاً بر حاکم حادثات متشابهه یی تقریب، آزجوق اوزون بر مدت مقبول و مرعی اولقله تأید ایتش بر عادت ویره جکی حکم ایله تحکیم ایلیه بیلیر.

حقوق تعاملیه انکلز قانون اساسینک الک فیضلی والک مهم منبی در؛ حقوق مکتوبه نک متممی در؛ نظریاتی اکمال ایدن، قواعد مکتوبه ایله فعلیات آرده سنده کی بوشقلری ویا تضادی رفع و املا ایله یین اودر. مثلاً، عرض وایضاح ایتش اولدیغ اوزره، پارلامنتونک ایکی مجلسه انقسامی، عوام قاره سی نک تکالیف طرح ایدیجی قانونلر حقدنه لوردلر مجلسی نه فضل و تقدیمی، پارلامنتونک هر سنه اجتماعه دعوتی، الخ. کیی احوال و معاملات اصولی دائره سنده وجوده کتیرلش بر قانوننامه یه موضوع حکملرک حصول تطبیقلری دکل، ثمرات عادات در. « قایینه » نک هیچ بر موقع قانونیه سی یوق در. « باش وکیل » (The prime-minister - « The Premier ») انکلز حقوق اساسیه سنده مجهول در؛ وکلانک هربری، قوه اجرائیه یی حصر آنفسنده تشخیص ایدن قرالک وکیللری، حق « بندکان » ی در؛ نظریاتجه، قرال بونلری دیله دیکی کیی انتخاب و عزل ایتک حقی حازدر. حقیقت خالده وکلانک تبدیلی، پارلامنتوده کی، داها طوغروسی عوام قاره سنده کی، « تموجات »، اکثریت و اقلینه تابع در. کذلک، مجالس تشریعیه دن چیقوبده، مقام سلطنتک تصدیقنه عرض اولونان قانونلردن مناسب کورمدکلرینی رد ایتک قرالک حقوق خاصه سندن (Prerogativs) لردن، در. فقط، بووه طوحقی قرالیجه

آنانا ماندن، یعنی ایکی عصری متجاوز برمدن برر استعمال و دعوی اولونامش در. بو کون هیچ بر قانونی « Le roiss'avisera » (قرال تأمل ایده جک در) عباره سیله رد ایتک قرالک خاطرندن بیله چکمز. کذلک، قوه اجراییه نک مثل خاصی، مثل منفردی صفتیله قرال هیئت اجراییه نک، قایینه نک رئیس اعلاسی در و بوصفیه مجلس نظاره ریاست ایده بیلمسی اقتضا ایده؛ حال بوکه قرالک مجلس وکلا مذاکراتی اثنا سنده حضوری ۱۸ نجی عصر اوائلندن بری مسبوق دکل در.

داهاسی وار: حقوق اساسیه احکامک مؤیدات صریحه سی بوق در: مقام سلطنتک تاریخی حقوق خاصه سی ایله هیئت تشریعیه نک صلاحیتلرینی، دیگر جهندن عوام قماره سی ایله لوردلر مجلسی نک مناسبات متقابله سی، علمی معناسیله، قانونی و بارز خطوط فاصله تقریق ایتمه مش در. قراله باقارسکز: استقلال اوزره آمر بنفسه کورورسکز، حال بوکه فی نفس الامر هیچ ده ایله دکل در. اعیانه باقارسکز: اونده ده برطاقیم صلاحیتلر کورورسکز، که قوللانلیدیقه مثال کورولمز اولمشر. هله عوام قماره سی شو اعتبارله بالخاصه جالب دقت در. - انکلیر احکام اساسیه سی پارلامنتونک حدود صلاحیتی تعیین ایتمه مش در. پارلامنتو قدرت کلیه یی حازدر؛ بویوک بریتانیاده حاکمیتک قانوناً صاحب مستقلى در. - انکلیر حقوق اساسیه سی مفسر لردن Lolme ک دیدیکی کیی، پارلامنتو برار کیی قادی و برقادینی ارکک یایمقدن باشقه هر شئی یایه بیلیر.

بناء علیه، انکلتره ده قوه مؤسسه ده، قوه تشریعیه ده پارلامنتودر.

ب (فرانسه

(۱۸۱۴ - ۱۸۳۰ - ۱۸۳۰ - ۱۸۴۸)

قوه مؤسسه ایله قوای مؤسسه یی تمیز ایدن مملکتلرده قانون اساسی نک اعمالی، تعدیل و یا فسخی آنجق قانوناً معین اولان اصول دائره سنده قوه مؤسسه جانبندن واقع اوله بیلیر. فقط، بر مملکتک بنیه سیاسیه سی ترکیب ایدن اصوله و احکامجه الک اساسی، الک بویوک تبدلات علی الا کثر قواعد موضوعه خارجنده واقع در. اختلال قواعد موضوعه یه تابع اولماز بر کیفیتدر؛ بر قانون حدودی ملحوظ اولان اختلالی در بیش ایدوب ده اختلال قوتلرینک اجرا آتی قاعده یه ربط ایده مز؛ حال بوکه قانون اساسیلرک اعمال و تعدیل

و یا فسخ‌کننده‌ی جذری عامل ، اختلال اولور؛ اختلال ، اولیه اصوله ، مراسم باقیمانده ، مملکتک بنیه‌سند کائن اولان . مؤسساتی تملکینه قدر بیکبیلیر و مملکتی بر مدت بونلردن خلی براقه‌بیلیر . بو حالده قوة مؤسسه‌ایله قوة تشریعیه‌یک تداخل و اختلاطی امر ضروری اولور ، زیرا اختلال عقبنده حکومتی اله‌یکیره‌نلر بر طرفدن دولتی یکی اساسله بناء قورمق ، بر طرفدن ده هیئت اجتماعیه‌یک احتیاجات روزمره‌سی دفعه‌صالح قانونلر یا بمق مجبوریته‌درلر . بو تداخل و اختلاط قوی اول امرده ملتدن مؤسس صلاحیتی اخذ و اکتساب اتمه‌مش اشخاص النده واقع اولدینی کبی ، بر قانون اساسی حاضر لایحه‌ی توظیف قیلنمش بر مجلسک النده وقوعه کله‌بیلیر .

فرانسه‌ده قوة مؤسسه فی‌الاصل بونی حائر اولمایانلر طرفدن براق کره استعمال ایدلمش در . ۱۷۸۹ ده اجتماع ایدن « صنوف نلته مجلسی » (Etats généraux) قرالی ارشاد ضمنتده طویلانمش ایدی ؛ حال بوکه ، رأی استشاری و بر مک اوزده طویلانمش بو مجلس « مؤسسین مجلس ملیسی » (Assemblée nationale constituante) صفتی اتخاذ و اعلان و سلطه حاکمه استعمال ایتدی . ۱۸۷۱ ده انعقاد ایدن « مجلس ملی » (Assemblée nationale) ک باشلی وظیفه‌سی صلح عقد اتمکدی ؛ صلاحیتی ۱۸۷۶ به قدر وارد یردی ، فرانسه‌یک الآن جاری اولان قانون اساسیلرینی بایدی . — بالعکس ، Convention nationale نامیه معروف اولان مجلس (۱۷۹۲ - ۱۷۹۵) و ۱۸۴۸ مجلس ملیسی بر قانون اساسی یا بمق اوزده طویلانمشلر کن ، علی‌العاده قوة تشریعیه‌ی ، حتی قوة اجرائیه‌ی بیلر ، استعمال ایتدیلر .

فقط ۱۸۴۸ مجلس ملیسی بمختنده‌جای اخطار اولان بر کیفیت وارد : ۱۸۴۸ اختلالی فرانسه‌یک بنیان سیاسی کاملاً ییقمشدی ؛ فقط ، هر اختلال ۱۸۴۸ ده اولدینی کبی قوای موجوده‌یک کافه‌سی هدم اتمه‌بیلیر . بالعکس ، بونلردن بعضی قالدیروب اونه‌کیلر ایلشمز . بو حالده حاکمیتی بالطبع ابقا اولونان قوتلر اللرنده ترکیز ایده‌رلر . نینه‌کیم ۱۷۹۲ ده فرانسه‌ده بو حال واقع اولدی . ۱۰ آغستوس ۱۷۹۲ یوم اختلالی تاریخیه‌قید ایدن ارباب قیام قرال ۱۶ نجی لوتی بی‌تختدن ایندی‌رملریله مجلس تشریعی Assemblée législative قوة اجرائیه‌ی اله ایتدکن باشقه قوة مؤسسه‌ی اله آلدی ، کندیسی تشکیل و افعالک صورت جریاننی تعیین اتمش اولان ۱۷۹۱ قانون اساسی لغو ایتدی و ، بوسوتون یکی اصول دأره‌سند ، بر مجلس (Convention nationale) انعقادنی ترتیب و استحصال ایله

مجدداً قانون اساسى تنظيمى اوکا حواله ايلدى . كىذلك ، ۱۸۳۰ نوزىنىك تاريخىده موقع شرف آلان اوچ بوم اختلاىك صانعلى قرال ۱۰ نجى شارلى مقام سلطنتدن ده ورنجه ، مبعوثلر مجلسى (Chambre des députés) در حال طوپلانوب ، قرانسه تىختى نك منحل اولديغى اعلان ، ۱۸۱۴ « شارط » نى تعديل ايتدى ، نتيجه مذاكراتى قبوله كرك اعيانى (Pairs) ، كرك تىخته اجلاس ايتدىكى بىكى قرالى مجبور قيلدى .

آرقالدى عىنى حال « سەدان » تسليمى وقعه سنك تاثيرى پارسه واردىغى تاريخىده ، يعنى ۱۸۷۰ ايلونك ۳ نجى كوئى دىخى وقعه كله جكدى . بوكونك آقشامى « تشرىع هيئتى » (Corps législatif) طوپلانجه ، حربيه ناظرى حكومه غير محدود صلاحيتلر ويرلسنى مجلسه تكيلىف ايتدى . برطرفدن ده مبعوث ژول فارر (Favre) ، كه بالاخره « مدافعه مليه حكومتى » نك ارکان مهمهسى آره سنه كچمش وبويوك رجال سياسيه دن اولمش در ، ۳ نجى ناپولئونك سقوط حق سلطنته قرار ويرلسنى مجلسدن ايتدى ؛ « تيهير » ده بر مجلس ملي عمومى طوپلانغى تحت امكانه كيرنجيه قدر قوه اجرائيه وظيفه سنى كورمك اوزره بر شوراي حكومت تشكىلى مجلسدن طلب ايتدى . كرك حربيه ناظرى نك ، كرك ژول فاورايله تيهيرك تكيلىفامه لرى بر قوميسيونه حواله اولوندى . ايرتسى كون عقد اجتماع ايدن هيئت تشرىعه بوتكيلىفلر حقنده قرار قطعى ويرمك اوزره ايكن ، اهالى بوربون سرائى (مجلس مبعوثان دائره سى) نى احاطه ايتدى ومجلسى داغيتدى . جمهوريت طرفدارى اولان فرقه مخالفه اعضاسى در حال شهراماتى دائره سنه كيدوب اوراده عقد اجتماع وجهوريتى اعلان ايتدىلر .

شو تفصيلاتدن مستبان اولديغى اوزره ، ۱۸۱۴-۱۸۳۰ و- ۱۸۳۰-۱۸۴۸ خالانده قرانسه قوه مؤسسه نى قوه تشرىعه يه ضم وديج ايدن مملكتلر مقوله سنده بولونمش در .
[مابعدى كله جك صابيده در]

دارالفنون حقوق فاكولتسى

حقوق اساسيه معلى

احمد رشيد